

Heemtuinnieuws 10 september 2025

Alweer september, de “r” in de maand. En die zit erin t/m april. Het hoort kouder te worden, maar tot nu toe lijkt het er nog niet erg op. Nog een prima temperatuur, waardoor sommige planten gewoon doorgaan. Op het dijkje in de heemtuin zijn de teunisbloemen, de cichorei en het zeepkruid nog niet gestopt met bloeien. Nou ja, niet zo spectaculair als in de zomerperiode natuurlijk. Daar zorgen de koudere nachten wel voor. En al zijn de blaadjes aan de bomen nog groen, er zijn overal al maatregelen

getroffen om na de “r” maanden weer door te kunnen leven. Er vallen eikels, de teunisbloemen hebben langs de stengels zakjes vol zaad. Overal is/wordt zaad gevormd in welke vorm dan ook. Als pluis en door de wind verspreid. Zie de paardenbloem en het wilgenroosje. De laatste is nog net tot bloei gekomen, ondanks z’n schaduwrijke plek in de heemtuin. In vruchten, appels, peren, bessen.

Daarvan zijn er al vele door vogels opgegeten en vervolgens de overblijvende pit, het zaad, ergens uitgepoept. Aan de meidoorn zitten de rode bessen nog, die zijn blijkbaar nog niet rijp en de rode bessen van de hulst zijn blijkbaar ook nog niet smakelijk. De vlier had al eerder in het jaar z’n paarse bessen en zijn allang door de spreuwen en merels verspreid. Een familielid, de kruidvlier staat op de rand van natuurspeeltuin lekker in het zonnetje nu nog te bloeien en tegelijk bessen te dragen. Deze bessen zijn niet voor consumptie. In tegenstelling tot de gewone vlier zijn de bessen van de kruidvlier giftig. Dat wil niet zeggen, dat de vogels ze niet eten. Dat is duidelijk te zien. De paarse bessen staan namelijk mooi rechtop te glimmen in de zon. Bij de gewone vlier hangen ze. Deze kruidvlier is geen struik zoals de gewone vlier. Nee, het is een plant met dikke wortelstokken, die ieder jaar geheel verdwijnt en het volgende jaar zich opnieuw met vele tegelijk vertoont. Bloemen en bessen lijken dus op elkaar, maar hebben belangrijke verschillen. Een bijzondere vlinder landde een dezer dagen op een bloem van de kruidvlier: een landkaartje. Zo genoemd vanwege het lijnenpatroon aan de achterkant van de vlinder. Een landkaartje heeft twee vormen. De voorjaarsgeneratie is oranje-rood

met zwarte vlekken en de zomergeneratie is zwart met een witte band. Bijzonder! Nog even terug naar de ingang van de heemtuin. Daar zijn sinds kort de bakken in ere hersteld. Met duidelijk naamgeving ziet u daar een bak met keukenkruiden, een bak met geneeskrachtige planten en een bak met verfplanten. Ter informatie voor u! Dit alles in de heemtuin aan de Kennedylaan 33A te Nieuwkoop.

Namens IVN Nieuwkoop

Guus Domna